

**כלי לשיחה בנושא
גלישה בטוחה ברשת
מרכז הדרכה "המעורר"**

למה חשוב שאנו המבוגרים נשוחח על גלישה בטוחה?

העולם הוירטואלי הוא חלק בלתי נפרד מהמציאות של המאה ה-21, ומהווה גורם תרבותי, חברתי ומשמעותי מאד בחיי ילדים, נוער ומבוגרים. שאלת ההתנהלות ברשתות החברתיות ומקומו של המבוגרים האחראים בו פותחות בפנינו דילמות חדשות, אך אין לנו יותר את הפריבילגיה לא לתת את התשובות לכך, עלינו להיות אחראים גם על המרחב הזה.

השאלות שמלוות אותנו

- האם אני כמחנכ/ת או הורה, יודע/ת מה מתרחש באפליקציות החברתיות?
- האם יש לי אינטראקציה עם תלמידי/ילדיו גם במרחב הוירטואלי, הסמוי יותר?
- האם באחריותי לדעת מה מתרחש שם, ומה הם הגבולות שלי ושלהם?
- האם אני מכיר/ה את התכנים והפלטפורמות שבהם התלמידות/ים או הילדות/ים שלי ויודע למה הן משמשות?

הסכנות בגלישה לא בטוחה

הפצת פרטים או תמונות

בריונות

בידוד חברתי

חשיפה לתכנים פוגעניים

כיצד נזהה מצוקה?

המאפיינים האלה הם מאפיינים של בני נוער בגיל ההתבגרות ולא תמיד זה אומר שהם נמצאים במצוקה. אבל נשים לב שילד שנמצא הרבה זמן לבד, לא מעוניין בשיחה, לא רוצה להיפגש או לעסוק בפעילות נוספת מעבר לזמן המסך במחשב או בטלפון, מעדיף להיות במסך על פני כל פעילות אחרת כולל ארוחות, זמן משפחה, חברים ועוד, מסתיר תכנים או נבהל מלשתף במה הוא עוסק – כדאי לבדוק יותר לעומק ולחשוב האם הוא צריך עזרה בפרידה מהמסכים או אם מתרחש במרחב הוירטואלי משהו שפוגע בו.

העדפת המסך על כל פעילות

בהלה / חוסר רצון בשיחה

הסתרה

התבודדות וחוסר חברתיות

להביע אמפתיה וסקרנות -

אין צורך בפאניקה בשיחה, אתה מעניין אותי וחשובה לי, לכן אני רוצה לשוחח איתך.

לפתח חשיבה ביקורתית אל מול תכנים פוגעניים או פורנוגרפיים -

אתה יודע שככה לא נראים יחסי מין נכון? מה לדעתך לא אמיתי במה שאתה רואה? איך מתייחסים למגע המיני בסרטונים? מה חסר שם? (אין תקשורת, כבוד, יחס של חפץ לאישה)

פיתוח אמת מידה של פרטיות - האם זו תמונה שהיית רוצה שעוד הרבה אנשים יצפו בה עכשיו? האם יש לחץ עלייך לשלוח תמונה שלך? האם להעביר הלאה סרטון שקיבלתי של מישהו/י מביה"ס?

כלים להתמודדות עם מצבים של גלישה לא בטוחה

לשמור על דיאלוג פתוח ולא שיפוטי -

לאפשר לנערות.ים לשאול ולהתייעץ, ולנו לדעת מה הם התכנים אליהם הן.ם נחשפות.ים - "אני יודע שזה קצת מביך, אבל חשוב לי שתדע שאתה יכול לדבר איתי, אם אתה נתקל בסיטואציות מסוכנות או מדאיגות בטיקטוק או באינסטגרם". ליזום שיחות בנושא, לשאול.

לתת חיזוק חיובי כשיש שיתוף מצד הנערה -

טוב מאד שפנית אלי! חשוב ששמת לב שהודעה הזו היא בריונית, ועוד

להציע להשתתף/ פעילויות חלופיות -

להתעניין באפליקציות השונות ואפילו להשתתף בהן או להציע פעילות אחרת - בוא נעשה משהו ביחד.

למי ניתן לפנות לעזרה כמזהים מצוקה?

ער"ן - חיוג חינם מכל טלפון 1201, 24 שעות ביממה. כמו כן ניתן לפנות בצ'אט, במייל, סמס או באתר:

<https://www.eran.org.il/>

מוקד 105 הוא מרכז לאומי ייחודי לקבלת פניות ודיווחים מהציבור ולמתן מענה מקצועי בנוגע לפגיעות,

אלימות ופשעה נגד ילדים ונוער ברשת. חייגו 105 מכל מכשיר 24 שעות ביממה.

https://www.gov.il/he/departments/Units/105_call_center

דיווח לפייסבוק על תכנים פוגעניים (ככל שיהיו יותר מדווחים על אותה בעיה כך היא תטופל מהר

יותר) <https://www.facebook.com/help/>

דיווח ליו טיוב על תכנים פוגעניים <https://support.google.com/youtube#topic=9257498>

הכפתור האדום - תוסף לדפדפן לדיווח על תכנים פוגעניים

נטיקה - איגוד האינטרנט הישראלי. מוקד הפעיל 24/7, בוואטסאפ או טלפונית – 054-8-858911, בדוא"ל,

[בטלגרם או באמצעות טופס דיווח.](#)

דלת פתוחה - <https://www.opendoor.org.il/>